

ČRNA ŽENA ZGODOVINSKA POVEST

"Mamica, zakaj jokate? — Mamica, mene je strah!" je odgovoril Francek, ki je primerno svoji starosti postajal vedno močnejši in čvrstejši; bil je že v petem letu. Vedno bolj je postal podoben očetu. Zalka mu je često zrla z gorečo nežnostjo cel četrt ure v oči in potem je zopet začela tarnati in jadicovati:

"O France, France, zakaj si mi to napravil? — Če bi bil imel do mene le stoti del ljubezni, katero sem jaz vedno nosila do tebe v svojem srcu, pa bi me ne bil nikdar — nikdar mogel zapustiti! O France! — O ubogo dete!"

In potem je poljubila otroka na čelo in mu namočila nežna lica s svojimi vročimi solzami.

Tako je pogosto tarnala uboga žena, žena, ki bi ji njena mladost morala obetati še veliko srečo, pa ji je namesto sreče že tako zgodaj vtisnila na čelo znake nesreče in žalosti. Oči so ji često zalivale solze, obraz ji je obledel. Zato so se njeni sorodniki po pravici začeli bati zanjo. — Ko bi se vsaj od kod zopet prikazal Kroparski možek! Ta bi namreč skoro gotovo vedel kaj povedati o izgubljenem Bregarju.

Saj jim je vendar pripovedoval Anželjev hlapec, kako je v oni grozni noči srečal Kroparskega možka in njegovega čudnega, vojaškega spremljevalca, ki se je ob pogovoru o "črni ženi" obnašal tako nedoumljivo bolestno; iz tega so lahko sklepal marsikaj, pa nič gotovega in zanesljivega. — Pa še več: saj je vendar Štefuljček sam popolnoma določno izjavil, da natanko pozna "črno ženo", takrat, ko je tako obupno proseče pozval Pušavca in Grahka, naj varujeta Zalko in njeno dete. In ker so vsi vedeli, da je Francetova usoda v zvezi s "črno ženo", zato so vsekakor po pravici skleпали, da mora možek vsaj kaj natančnega vedeti o Bregarju, če ni bil nemara njegov spremljevalec v oni noči Bregar sam. Zato so iskali Štefuljčka in povpraševali po njem na vseh straneh.

Pa zastoj; Kroparskega možka niso mogli nikjer izslediti. Nekdo je pravil, da je možek padel v boju s Turki blizu Radovljice, a drugi so to vest zanikali, češ, da so ga videli še pred par dnevi, kako je tekkel po skrivni stezici proti Špiku, a da ga ni mogel nihče nagovoriti, ker se mu je preveč mudilo.

Zalki ni bilo več prestajati v tako grozni negotovosti; zato je prosila svojega brata, naj stopi v Radovljico k državnemu zastopništvu in naj tam vpraša za Štefuljčka; tam morajo gotovo vedeti o njem kaj natančnega in gotovega. — Anžel jo je ubogal in šel takoj drugi dan v Radovljico po novice o možku. Vrnil se je še isti dan na večer.

Novic je vsekakor prinesel iz Radovljice, a ne takih, ki bi mogele olajšati in lečiti Zalkino srce. Kroparskega možka res ni bilo več med živimi. Padel je v boju s Turki. To se je zgodilo tako-le:

Takoj drugi dan potem, ko sta zagrebala Nigano, sta korakala Štefuljšek in Bregar proti Radovljici, da bi videla, kam se mislijo Turki obrniti. Naenkrat jima prihiteli nasproti urnih nog tuj vojak.

"Pozdravljen, prijatelj," je nagovoril prišlec Franceta in mu kot staremu znancu segel v roko.

France je takoj spoznal svojega tovariša v najemniški četi, zato mu je prijateljsko odzdravil in ga vprašal: "Od kod prihajaš sam? Kje si pustil gospoda Andreja in njegovo četo, ki je imela priti za nami?"

"Gospod Andrej Grajski je padel pod turškim mečem..."

"Andrej — dobri gospod An-

drej — mrtev?!" je milo zastokal France.

"Da, mrtev je," je nadaljeval prišlec. Na Dolenjskem so našo četo dohiteli Turki in nas deloma razpršili, deloma poklali. Taki veliki moči se nismo mogli uspešno ustavljati. Med srečnimi je bil tudi naš poveljnik Andrej... Bog mu bodi milostljiv!"

"Bog mu bodi milostljiv," je ponavljal Štefuljček in goreče molil za pokojnikovo dušo.

Ko so se še nadalje pogovarjali o neuspelih in nesrečnih dnevih, se jim je bližala po cesti precejšnja tolpa oboroženih moč in mladeničev.

"Maščevanje Turkom!" je kričal načelnik množice; "maščevanje! 'Krvava kosa' — dvigni se — Turkom v pogin!"

"Turkom v pogin — se dvigni — 'Krvava kosa,' so ponavljali in se navduševali vsi.

"Maščevanje — smrt — pogin — turškim pesjanom!" je odmevalo od ust do ust! — — —

"Da, maščevanje Turkom!" je ponavljal Kroparski možek, ki je takoj spoznal privrženca in ude "Krvave kose" in videl njihov neupogljiv pogum, s katerim gredo v boj, da rešijo svoje brate, katerim še preti turški naval.

"Pridružimo se 'Krvavi kosi'!" je nasvetoval možek, "in pojdemo z njo nad Turke. Vedno sem se sicer bal 'Krvave kose' in ji nisem popolnoma zaupal, ker so se mi njeni naklepi zdeli preveč drzni in nepremišljeni; a zdaj veljaj pogum! In tega ima še 'Krvava kosa'; zato z

njo nad Turke!"

Možkov nasvet je obveljal in ko so se približali oboroženci, so se jim takoj pridružili vsi trije.

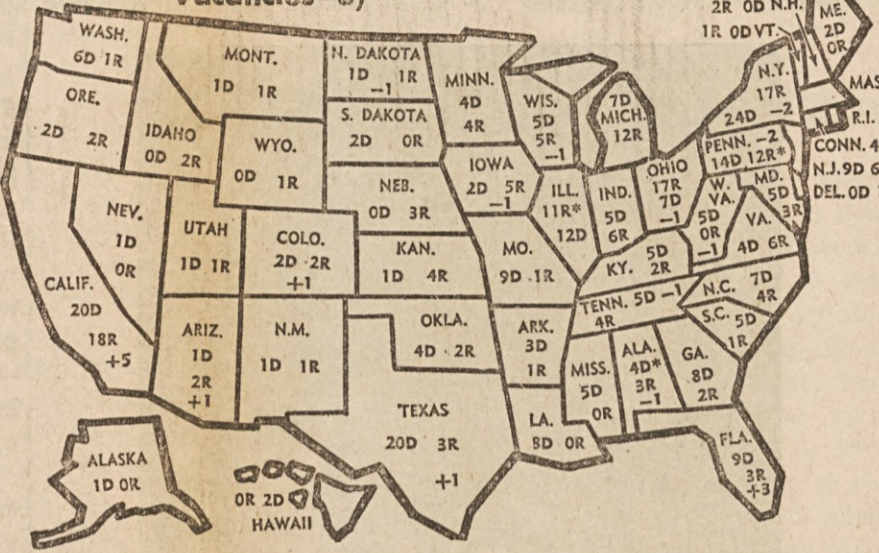
Tako so korakali bojevniki "krvave kose" polni navdušenja proti Radovljici, da bodo tam izvedeli, kam so se obrnili Turki. Sklenili so namreč, da jim bodo sledili in jih zahrbtno napadli na kakem pripravnem, ozkem kraju. — Zdej se je oglasil v prvi vrsti krepak in jasen, Štefuljčku že znan, mladeniški glas:

"V boj za svobodo sinov! Dvigni, kosa se krvava, Da zasije dan ti nov in še poznih vnukov slava!"

(Dalje prihodnjič)

HOUSE

(Current: Republicans—179, Democrats—253, *Vacancies—3)

OR

Republican Incumbents

OD

Democratic Incumbents

±0

Gain or Loss of Seats due to 1970 census population changes

m mayco budget stores

Kupujte v mestu od ponedeljka do petka od 10. dop. do 7. zvečer V podružnicah od 10. dop. do 9:30 zvečer. Dajemo in zamenjavamo Eagle znamke

PRODAJA! MOŠKE PLETENE ŠPORTNE SRAJCE!
PRVOVRSTNA KAKOVOST
OD SPLOŠNO POZANEGA IZDELOVALCA

3.59 Reg. 6.00 do 12.00

Izbirajte iz ogromne zaloge enobarvnih, dvobarvnih in vzorčastih srajc s stoječim, okroglim ali koničastim ovratnikom. Vse iz s strojim pralnih 100% bombažastih ali poliester-bombažastih zmesi. Poznani napisni listki na vsaki srajci. Velikosti S-M-L in XL. Budžetni oddelek moških oblačil. V vseh trgovinah.

POSEBNA NABAVA! Moške prvovrstne modne pletene srajce z dolgimi rokavi in s stoječim ovratnikom.

3 za 10.00 ali 3.39 ena

GLEJTE — zabavne pletene tkanine je najnovejša modna muha! Rebrasto pletene srajce z dolgimi rokavi imajo 7" visoki stoječji ovratnik iz bombaža in dakron-poliestra. V črni, rjavi, modri in beli barvi. Velikosti S-M-L in XL. Budžetni oddelek moških oblačil. — V vseh trgovinah. — Sprejemamo pismena in telefonična naročila — kličite 241-3070, Lorain—233-6141, Elyria—322-6304

ZDRAVJE IN TELESNA SPOSOBNOST sta predmet predavanja dr. L. E. Lamba, časopisnega zdravstvenega kolumnista, na zborovanju predsedniškega sveta za fizično sposobnost in šport v Washingtonu, D.C.

The Holy Family Society
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, ILL. 60434

Since 1914...
... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts
The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

- Society's Catholic Action Programs are:
- Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
  - Scholarships for young women aspiring to become nuns.
  - Additional scholarships for needy boys and girls.
  - Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
  - Bowling, basketball and little league baseball.
  - Social activities.
  - Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

- Officers
- President ..... Joseph J. Konrad
  - First Vice-President ..... Ronald Zefran
  - Second Vice-President ..... Anna Jerisha
  - Secretary ..... Robert M. Kochevar
  - Treasurer ..... Anton J. Smrekar
  - Recording Secretary ..... Joseph L. Drasler
  - First Trustee ..... Joseph Sinkovec
  - Second Trustee ..... Matthew Kochevar
  - Third Trustee ..... Anthony Tomazin
  - First Judicial ..... Mary Riola
  - Second Judicial ..... John Kovas
  - Third Judicial ..... Frances Yucevicius
  - Social Director ..... Nancy Owen
  - Spiritual Director ..... Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
  - Medical Advisor ..... Joseph A. Zalar, M.D.

Dragi naročniki!
Tiste, ki prejimate Ameriško Domovino po pošti, lepo prosimo, da nam vsaj dva tedna pred selitvijo sporočite svoj novi naslov. Tako boste list nepretrgoma redno prejeli, nam pa boste prihranili pošne stroške, kateri znašajo sedaj po 10 centov za vsako vrnjeno številko. Najlepša hvala za tozadevno sodelovanje!

Uprava

JOS. ZELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel: 361-0583
COLLINWOODSKI URAD
452 E. 152nd STREET Tel: 481-3118
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo

EUCLID POULTRY
V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!
HOWARD BAKER
549 East 185 Street, Euclid 531-8187

ŽENINI IN NEVESTE!
NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI
PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue 431-0628